

บทที่ 1

ลักษณะและขอบเขตของวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ (Nature and Scope of Business Economics)

นิยามของวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ (Nature of Business Economics)

Spencer และ Siegelman¹ ได้ให้คำจำกัดความวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ไว้ดังนี้

" Development and integrations of principles and ideas from various fields of economic and business, with emphasis on management decision making and policy formulation within the firm "

ส่วน W.W. Haynes² ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า

" Managerial economics is economics applied in decision making "

นั่นคือลักษณะของวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการนำเอาทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มาใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจดำเนินการของธุรกิจ เนื้อหาของวิชานี้มีขอบเขตความเกี่ยวกับวิชาเศรษฐศาสตร์ และวิชาการบริหารธุรกิจวิชาเศรษฐ-

¹ Milton & Spencer and Louis Siegelman, Managerial Economics.

(Illinois : Richard D. Irwin, Inc., 1970) P. ix

² William Warren Haynes, Managerial Economics Analysis and Cases

(Texas : Business Publications, Inc., 1969) P.3.

ศาสตร์ธุรกิจ จึงเปรียบเทียบเสมือนเป็นสะพานเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาวิชาทั้งสองเข้าด้วยกัน

การตัดสินใจและการวางแผน

หน้าที่สำคัญในการบริหารงานของธุรกิจคือการตัดสินใจ และวางแผนงาน การตัดสินใจเป็นขบวนการเลือกแนวทางปฏิบัติซึ่งมีอยู่ด้วยกันหลายแนวทาง ส่วนการวางแผนเป็นการตั้งเป้าหมายสิ่งที่ควรกระทำในอนาคต³ การตัดสินใจและการวางแผนเป็นสิ่งที่ธุรกิจจำเป็นต้องทำไปพร้อม ๆ กัน ที่ต้องมีการตัดสินใจและวางแผนเนื่องจากว่าทรัพยากรต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้เพื่อการดำเนินงานของธุรกิจมีจำกัด ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของทุน ที่ดิน แรงงาน หรือผู้ประกอบการ ธุรกิจไม่สามารถนำมาใช้ หรือเลือกใช้ได้อย่างเสรีตามความพอใจ เพื่อให้มีการนำเอาทรัพยากรมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ควรจะต้องพิจารณาเลือกใช้อย่างมีหลักเกณฑ์ขั้นก่อนในการนำมาใช้ การตัดสินใจจึงต้องมีขั้น เพื่อเลือกแนวทางปฏิบัติว่าจะนำมาใช้ในทางใด กำนใด และเลือกใช้ ทำสิ่งใดก่อนสิ่งใดหลังทั้งสภาพแวดล้อมที่ธุรกิจดำเนินอยู่ เป็นระบบเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลง (*Changing economy*) ตลอดเวลา มีความไม่แน่นอน (*Uncertainty*) เข้ามาเกี่ยวข้อง อันเป็นผลให้การตัดสินใจและการวางแผนงานในอนาคตประสบกับความยุ่งยาก สิ่งที่ตัดสินใจหรือวางแผนไว้แล้วอาจผิดพลาดได้ในภายหลัง ผิดกับการวางแผนตัดสินใจของธุรกิจในสภาพเศรษฐกิจคงที่ (*Stationary economy*) ในระบบนี้ธุรกิจสามารถคาดสภาพการณ์ล่วงหน้าได้ การวางแผนงานและการตัดสินใจจะไม่มีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นไม่ต้องการแก้ไขภายหลัง แต่ความสภาพและสถานะการที่เป็นจริงนั้น ธุรกิจต้องอยู่ในระบบเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และเป็นการยาก

³ Stanley Young, *Management : A Decision - Making approach* (California : Dickenson Publishing Company, Inc., 1968) P. 1

ที่ธุรกิจจะมีข้อมูลครบถ้วนที่จะทำให้ทราบสภาพการณ์ได้อย่างแน่นอน เช่น เมื่อต้องการทราบยอดการขายในอนาคต ต้นทุน ค่าไร และทุนค่าเป็นการในอนาคต สิ่งที่ทำไ้ อย่างที่ดีที่สุดคือ อาศัยข้อมูลในอดีต และคาดคะเนให้ดีที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้ และแผนงานที่นำมาใช้นั้นจะต้องมีการตรวจสอบติดตามอยู่เสมอ รวมทั้งมีการแก้ไขปรับปรุงใหม่ตามสภาพที่เปลี่ยนไป งานด้านบริหารจึงเป็นงานที่ไม่สิ้นสุด เป็นกระบวนการที่ต้องกระทำต่อเนื่องมีการตัดสินใจตลอดเวลา นอกจากนี้ การวางแผนจะต้องใช้พลังความคิด และความสามารถด้วย อันเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะธุรกิจต้องเผชิญกับสภาพการณ์ที่ไม่แน่นอนนั่นเอง ดังนั้นธุรกิจจะต้องแก้ปัญหาเพื่อปรับให้เข้ากับสภาพการณ์ที่ไม่แน่นอน ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์สามารถที่จะนำมาใช้ประโยชน์เพื่อช่วยในการตัดสินใจของธุรกิจให้ดียิ่งขึ้น เพราะทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ให้แนวความคิด และหลักการต่าง ๆ เกี่ยวกับการคิดกำไร ความต้องการ ต้นทุน ราคา การผลิต การแข่งขัน วัฏจักรธุรกิจ และรายได้ประชาชาติ เป็นต้น ซึ่งสามารถนำมาใช้ร่วมกับแนวความคิดของหลักวิชาสาขาอื่น ๆ อีกด้วย ได้แก่ สถิติ คณิตศาสตร์ บัญชี การบริหาร ธุรกิจและหลักการตัดสินใจ เป็นต้น นำมาใช้ร่วมกันในการแก้ปัญหาของธุรกิจ โดยเฉพาะวิธีการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์จะได้นำมาใช้เพื่อแก้ปัญหาของธุรกิจอันเป็นแนวคิดที่สำคัญที่ก่อให้เกิดวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ (Business economics)

ความสัมพันธ์ระหว่างวิชาบริหารธุรกิจและวิชาเศรษฐศาสตร์

แนวความคิดที่ 2 วิชาที่มีร่วมกัน

1. สนใจการทำงานของกลไกราคา (Price Mechanism) เหมือนกัน ต่างกันตรงที่ว่า นักเศรษฐศาสตร์สนใจและมองการทำงานของกลไกราคาอย่างกว้าง ๆ แต่เพียงอย่างเดียวนำไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับรายละเอียดเกี่ยวกับการทำงานของกลไกราคาว่าจะมีผลต่อพฤติกรรมของธุรกิจอย่างไร อุตสาหกรรมจะเจริญเติบโตหรือซบเซาเป็นไปคามกลไกราคา ส่วนนักบริหารธุรกิจจะมองการทำงานของกลไกราคา

ละเอียดยิ่งขึ้น สนใจการทำงานของกลไกราคา และพยายามที่จะแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานของคนให้เข้ากับกลไกราคา พยายามเปลี่ยนแปลงการดำเนินงาน ปรับปรุงเทคนิคการผลิตให้เข้ากับอุปสงค์ (Demand) ของตลาดให้มากขึ้นด้วย นอกจากนี้ยังเฝ้ามองผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีว่าจะทำให้มีผลิตภัณฑ์ใหม่เพิ่มมากขึ้น ธุรกิจจะต้องมีคู่แข่งมากขึ้น อันเป็นผลทำให้ธุรกิจจะต้องหากลยุทธ์เพื่อที่จะปรับธุรกิจของคนให้เข้ากับสภาพตลาดให้ได้ นักธุรกิจจึงสนใจการทำงาน of กลไกราคา เช่นเดียวกับนักเศรษฐศาสตร์

2. การหาทางแก้ปัญหา (Problems solving) นักบริหารธุรกิจและนักเศรษฐศาสตร์สนใจเหมือนกันเกี่ยวกับการหาวิธีต่าง ๆ ที่จะมาแก้ไขปัญหาในการดำเนินการ ผู้บริหารธุรกิจพยายามที่จะทำให้ธุรกิจได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ เริ่มด้วยการค้นหาปัญหาว่ามีอะไรบ้าง กำหนดปัญหาที่จะต้องแก้ไขโดยลำดับความสำคัญของแต่ละปัญหาออกมาวิเคราะห์ข้อเท็จจริงวางแผนและหามาตรการที่จะนำมาใช้เพื่อการตัดสินใจและแก้ปัญหานั้น ซึ่งวิธีการนี้คล้ายกับวิธีการที่นักเศรษฐศาสตร์ใช้ นักเศรษฐศาสตร์พยายามที่จะใช้ทฤษฎีมาอธิบายปรากฏการณ์ แม้ว่าวิธีการของนักเศรษฐศาสตร์จะแตกต่างจากนักบริหารไปบ้าง และค่อนข้างจะเป็นหลักวิชาการ (Methodical Approach) มากกว่านักบริหารแต่ส่วนใหญ่แล้วเหมือนกัน

3. การจัดสรรทรัพยากร (Allocation of Resources) ทั้งนักบริหารธุรกิจและนักเศรษฐศาสตร์ต่างต้องเผชิญกับปัญหาเหมือนกัน คือปัญหาทรัพยากรมีจำกัด (Scarcity of Resources) อันได้แก่ ปัจจัยการผลิตในรูปต้นทุน ที่ดิน แรงงาน และผู้ประกอบการมีจำกัด จึงจำเป็นจะต้องใช้ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้ต้นทุนต่ำที่สุดหรือกำไรสูงที่สุด เมื่อทรัพยากรมีจำกัด จึงต้องมีการตัดสินใจเลือกใช้ให้เหมาะสม เพราะปัจจัยทุกตัวมีค่าแห่งการเสียโอกาส (Opportunity Cost) เมื่อนำมาใช้ในการผลิตอย่างหนึ่งอย่างใด จะทำให้เสียโอกาสที่ดีที่สุด ที่จะไม่ผลิตอีกอย่าง

หนึ่ง⁴ การตัดสินใจโดยคำนึงถึงค่าเสียโอกาสจะช่วยให้การตัดสินใจถูกต้องยิ่งขึ้น
แต่ในทางปฏิบัติการที่ค่าแห่งการเสียโอกาสยังมีปัญหาอยู่มาก

ลักษณะของการนำเอาหลักเศรษฐศาสตร์มาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการบริหาร

เนื้อหาของวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ได้นำเอาเครื่องมือของวิชา
เศรษฐศาสตร์และวิธีการทางเศรษฐศาสตร์มาวิเคราะห์ปัญหาของธุรกิจ และมุ่งเน้น
ศึกษาวิธีการเพื่อที่จะนำมาจัดสรรทรัพยากรในหน่วยธุรกิจมากกว่าที่จะเพียงแค่มองการ
เปลี่ยนแปลงในรูปของอาคารที่ถาวรที่ขยายตัวขึ้นเรื่อย ๆ ของธุรกิจแต่เพียงอย่างเดียว
เพื่อให้การตัดสินใจและวางแผนการดำเนินงานของธุรกิจเป็นไปอย่างถูกต้อง พอที่จะ
สรุปได้ว่าวิชาเศรษฐศาสตร์ได้ถูกนำมาใช้ประโยชน์เพื่อการบริหาร 2 ทาง คือ ประ-
การแรก เพื่อให้เข้าใจถึงเศรษฐกิจทั่วไป และสภาพตลาดที่ธุรกิจดำรงอยู่ อันจะเป็น
ปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการวางแผนงานของธุรกิจ และประการที่สอง เพื่อช่วยเป็น
แนวทางในการตัดสินใจเพื่อหาทางเลือกที่จะนำเอาทรัพยากรที่มีจำกัดมาใช้ประโยชน์
ให้มากที่สุด

การนำเอาหลักเศรษฐศาสตร์มาใช้ประโยชน์ในการบริหารธุรกิจ ตาม
ความเห็นของ Spencer และ Siegelman มีแนวความคิดดังต่อไปนี้

⁴ "The most important cost attributable to doing one thing rather than another stem from the foregone opportunities that have to be sacrificed in doing this one thing "

Paul A. Samuelson, Economics: An Introductory Analysis
(New York : McGraw-Hill Book Company, 1969), Seventh Edition,
P. 443

1. เพื่อที่จะนำเอาหลักเศรษฐศาสตร์มาวิเคราะห์ปัญหาของธุรกิจและ
เพื่อหาแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง เนื่องจากทฤษฎีเศรษฐศาสตร์นั้นสร้างขึ้นมาจากกำหนด
ข้อสมมุติฐาน (Assumptions) เพื่อกำหนดขอบเขตของการวิเคราะห์ (Analysis)
และหาข้อสรุป (Conclusion) ความขอบเขตนั้น ก็นั้นกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของวิชา
เศรษฐศาสตร์จะสามารถอธิบายหรือหาคำตอบได้ตามสภาพแวดล้อมที่กำหนดไว้ตามสมมุติ
ฐาน ถ้าข้อสมมุตินั้นเปลี่ยนแปลง ข้อสรุปที่ได้จะเป็นไปอีกรูปอย่างหนึ่ง เมื่อนักธุรกิจจะนำ
เอาหลักเศรษฐศาสตร์มาใช้ จะต้องพิจารณาว่าข้อสมมุติฐานนั้นตรงกับสภาพของธุรกิจ
หรือไม่ ถ้าไม่ตรงธุรกิจจะกองหาทางแก้ไขหรือยกเลิกข้อสมมุติฐานบางตัวที่ค้างไว้ตาม
ทฤษฎี โดยส่วนใหญ่แล้วไม่สามารถนำทฤษฎีมาใช้โดยตรงทันที ตัวอย่างเช่นข้อสมมุติฐาน
ในทางทฤษฎีที่ว่ากำไรเรื่องจุดประสงค์ของธุรกิจมีจุดประสงค์เดียว คือต้องการที่จะได้รับ
กำไรสูงสุด (Maximize Profit) แต่ในทางปฏิบัติของธุรกิจไม่ได้มุ่งหวังกำไรสูง
สุดเพียงอย่างเดียวเสมอไป บางธุรกิจมีวัตถุประสงค์ที่จะสร้างความเชื่อถือและค่านิยม
ให้ครายี่ห้อของตนให้เป็นที่นิยมในตลาดในช่วงสินค้าเข้าตลาดใหม่ บางธุรกิจต้องการ
ขยายตลาดให้กว้างขวางยิ่งขึ้นด้วยการลดราคาขายให้ต่ำกว่าเดิม เป็นต้น การทำ
เช่นนี้จะไม่สามารถทำกำไรสูงสุดได้ กังนั้นทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จึงมีจุดอ่อนบางประการ
ที่ไม่สามารถอธิบายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ๆ ในการดำเนินธุรกิจให้ครอบคลุมได้มาก
แต่ผู้บริหารจะได้ประโยชน์จากการนำเอาทฤษฎีมาใช้เป็นแนวทางช่วยในการตัดสินใจ
ต่าง ๆ ใ้่าง่ายขึ้น นอกจากนี้แนวความคิดบางเรื่องของนักเศรษฐศาสตร์กับนักธุรกิจก็มี
ความแตกต่างกัน นักธุรกิจอาศัยข้อมูลทางฝ่ายบัญชีเพื่อคำนวณหาตัวเลขของกำไร ต้น
ทุน ราคาในการดำเนินธุรกิจ ข้อมูลเหล่านี้ทางฝ่ายบัญชีได้บันทึกรายการ รายจ่าย
รายรับที่เกิดขึ้นในอดีต และเป็นรายจ่ายที่เกิดขึ้นจริงมองเห็นได้ หรือตรวจสอบได้ (Ex-
plicit cost) เช่น ขายสินค้าได้เงิน 100 บาท ต้นทุนวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต 70
ค่าใส่หุ่ยต่าง ๆ 10 บาท กำไรสุทธิเท่ากับ $100 - 70 - 10$ เท่ากับ 20 บาท ส่วน
นักเศรษฐศาสตร์ก็ละเอียกลงไปคือคิดทั้งรายจ่ายที่มองเห็นได้ที่เกิดขึ้นจริง (Explicit
cost) และรายจ่ายที่มองไม่เห็นไม่เกิดขึ้นจริง แต่สามารถคิดได้ (Implicit

cost) เช่นคิดว่าต้นทุนควรจะสูงกว่า 80 บาท เพราะเจ้าของสินค้าเป็นผู้ประกอบการเอง โดยที่ไม่ได้คิดค่าแรงของตนเองเข้าไปด้วย เมื่อเป็นเช่นนี้จึงทำให้ตัวเลขต้นทุนและกำไรของทั้ง 2 ฝ่ายแตกต่างกัน จากความแตกต่างในแนวความคิดนี้ วิชา เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ (Business economics) พยายามเอาแนวความคิดของ ทั้ง 2 ฝ่ายมาใช้ร่วมกันในการตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ และเพื่อการวางแผนงานของ ธุรกิจให้ถูกต้องและงายยิ่งขึ้น

2. เพื่อนำเอาแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์มาใช้พยากรณ์การขายของธุรกิจ โดยอาศัยแนวความคิดในเรื่องอุปสงค์ (Demand) และความยืดหยุ่นของอุปสงค์ (Elasticity of Demand) ทั้งความยืดหยุ่นของอุปสงค์อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงในราคา (Price-Elasticity of Demand) ความยืดหยุ่นของอุปสงค์อันเนื่องมาจากรายได้ (Income-Elasticity of Demand) และความยืดหยุ่นของอุปสงค์ในสินค้าชนิดหนึ่งอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงในราคาของสินค้าอีกชนิดหนึ่ง (Cross-Elasticity of Demand) เพื่อใช้พยากรณ์ การขายของธุรกิจและการคาดคะเน การเคลื่อนไหวของตลาด

3. เพื่อนำเอาเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์มาวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจ อันเป็นปัจจัยภายนอก (External factor) ที่กระทบกระเทือนต่อการดำเนินงาน ของธุรกิจและธุรกิจไม่มีอำนาจที่จะควบคุมได้ อันได้แก่ วัฏจักรธุรกิจ (Business Cycle) รายได้ประชาชาติ นโยบายของรัฐบาล ภาษีการค้าระหว่างประเทศ สหภาพแรงงาน เป็นต้น สิ่งที่นักบริหารธุรกิจทำได้ที่สุดคือจะต้องคอยติดตามข่าวคราวของปัจจัยภายนอก พยายามวิเคราะห์หาความเข้าใจและต้องปรับปรุงการดำเนินงานของตนให้สอดคล้องกับ ภาวะการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายนอกเหล่านี้ จึงจะทำให้การดำเนินงานของธุรกิจอยู่ รอด และประสพผลสำเร็จด้วยดี

ลักษณะสำคัญของวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ

ประการแรก วิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ เป็นวิชาที่ศึกษาทางด้านเศรษฐศาสตร์จุลภาค (Micro-Economics) เป็นส่วนใหญ่เพราะเศรษฐศาสตร์จุลภาคศึกษาพฤติกรรมของธุรกิจแต่ละหน่วย ส่วนเศรษฐศาสตร์มหภาค (Macro-Economics) ใช้ประโยชน์นำมาวิเคราะห์ให้ทราบถึงสภาพแวดล้อมที่ธุรกิจเผชิญอยู่ อันได้แก่ค่าเงิน เศรษฐกิจ สังคม การเมืองต่าง ๆ เพื่อเป็นปัจจัยช่วยให้การพยากรณ์การดำเนินงานของธุรกิจและพยากรณ์การขยายถูกต้องยิ่งขึ้น ⁵

ประการที่สอง วิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ให้นำเอาหลักและแนวคิดของเศรษฐศาสตร์จุลภาค (Micro-Economics) โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับทฤษฎีของธุรกิจ (Theory of the firm) มาใช้เพื่อศึกษาพฤติกรรมและการตัดสินใจของธุรกิจเกี่ยวกับการแข่งขัน การตั้งราคา นโยบายกำไร เป็นต้น

ประการที่สาม เนื้อหาสาระสำคัญของเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ จะมุ่งเน้นในการศึกษา หาแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการของธุรกิจ แต่พยายามหลีกเลี่ยงที่จะศึกษาเนื้อหาของทฤษฎีอย่างละเอียด แต่ได้ศึกษาเพิ่มเติมในสิ่งที่ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์บกพร่อง ไม่สามารถวิเคราะห์ปัญหา ในสภาพที่เป็นจริงที่ธุรกิจเผชิญได้ เพราะทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ถูกสร้างขึ้นมาจากความขึ้นตอนที่ประกอบไปด้วยการกำหนดข้อสมมุติฐาน (Assumptions) วิเคราะห์ (Analysis) หากความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ เพื่อหาข้อสรุป (Conclusion) โดยไม่สนใจว่าผลสรุปที่ออกมาเป็นไปได้อย่างไรตามสภาพที่เป็นจริงหรือไม่ เช่น ความกฎของ Demand ที่กล่าวไว้ว่า เมื่อราคาสินค้าสูงขึ้นความต้องการซื้อสินค้านั้นจะต้องลดน้อยลงตามข้อสมมุติฐานที่กำหนดไว้ว่าให้ปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอยู่คงที่ ซึ่งเป็นไปได้อย่างไรในสภาพที่เป็นจริง เมื่อเป็นเช่นนี้ ธุรกิจสมควรจะตัดสินใจดำเนินการธุรกิจโดยอาศัย วิจารณ์ญาณส่วนบุคคล (Value Judgement) ประสมการณ

⁵ Haynes, Op.cit., P.4.

และความชำนาญเข้าช่วยในการพิจารณาด้วย การศึกษาของวิชานี้จึงมี 2 ลักษณะ สิ่งแรกศึกษาเพื่อที่จะให้ทราบว่าอะไรควรจะเป็นวัตถุประสงค์ที่ธุรกิจควรจะทำ อีกอย่างชี้ให้เห็นถึง วิธีการที่จะใช้แก้ไขด้วยการหามาตรการต่าง ๆ เพื่อที่จะแก้ไขปัญหา หรือทำให้วัตถุประสงค์ที่ต้องการนั้นบรรลุผล ทั้งนี้วิชาเศรษฐศาสตร์บริหาร จึงค่อนข้างเป็นการศึกษาในแง่ของ Normative Economic มากกว่า Positive Economic โดยเฉพาะเป็นการศึกษา Normative Economic of firm นั้นเอง

ความแตกต่างของวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ กับวิชาเศรษฐศาสตร์ประการสำคัญ มีดังนี้

1. วิชาเศรษฐศาสตร์ศึกษาถึงหลักเกณฑ์ของทฤษฎีต่าง ๆ กว้างกัน ในขณะที่วิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ เพียงแต่อาศัยหลักเศรษฐศาสตร์มาประยุกต์เพื่อไขแก้ปัญหาการดำเนินงานของธุรกิจ

2. วิชาเศรษฐศาสตร์ มักเน้นศึกษาทั้งทางค่านเศรษฐศาสตร์มหภาค (Macro-Economics) และเศรษฐศาสตร์จุลภาค (Micro-Economics) ในขณะที่วิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ศึกษาเน้นหนัก วิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคเป็นส่วนใหญ่

3. วิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคเป็นส่วนหนึ่งของวิชาเศรษฐศาสตร์ ซึ่งศึกษาถึงพฤติกรรมของธุรกิจ และพฤติกรรมของแต่ละบุคคล ส่วนวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ เน้นการศึกษาเฉพาะพฤติกรรมและปัญหาของธุรกิจเท่านั้น ไม่ได้ศึกษาถึงพฤติกรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

4. วิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค (Micro-Economics) ศึกษาการกระจายรายได้ในรูปของ ค่าจ้าง ค่าเช่า คอกรเบี้ย และกำไร ส่วนวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ส่วนใหญ่แล้วจะเน้นในรายได้ในรูปของกำไร การกระจายรายได้ในรูปอื่น ๆ ศึกษาเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

ดังนั้นวิชาเศรษฐศาสตร์จึงกว้างกว่าวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ในแง่ของทฤษฎี⁶ ส่วนทางคามปฏิบัติ เศรษฐศาสตร์บริหารมีขอบเขตในการแก้ปัญหาการดำเนินงานได้กว้างขวางกว่าวิชาเศรษฐศาสตร์

ขอบเขตของวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ (Scope of Managerial economics)

อันที่จริงนั้น เนื้อหาสาระของวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ จะครอบคลุมเรื่องใดบ้างไม่มีขอบเขตตายตัว ขึ้นอยู่กับผู้สอน หรือผู้เขียนแต่ละท่าน สำหรับหนังสือเล่มนี้ ได้กำหนดหัวข้อสำคัญที่จะศึกษาไว้ดังนี้

1. การบริหารผลกำไร (Profit Management)
2. การตัดสินใจกำหนดราคาและนโยบายราคาในทางทฤษฎีและปฏิบัติ (Pricing Decision, Policy and Practice)
3. การวิเคราะห์ความต้องการและการพยากรณ์การขาย (Demand Analysis and Sale Forecasting)
4. งบประมาณการโฆษณา (Advertising Budgeting)
5. การบริหารเงินทุน (Capital Management)

1. การบริหารผลกำไร (Profit Management)

จุดประสงค์ของธุรกิจโดยทั่วไปก็คือการดำเนินงานให้ได้รับกำไรให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และกำไรกำไรเป็นตัวแสดงฐานะของกิจการ และวัดความสำเร็จในการบริหารงาน แต่การที่จะคิดผลกำไรออกมาเป็นตัวเลขที่แน่นอนนั้นค่อนข้างยากเพราะการคิดรายรับที่เกิดขึ้น (Revenue) และต้นทุน (Cost) เพื่อที่จะหากำไรนั้นมี

⁶ R.L Varshney and K.L Maheshwari, Managerial Economics (New-Delhi : Sulton Chand and Sons, 1977) P. 5

ความไม่แน่นอนเกิดขึ้นอีกทั้งในการที่ค่าสามารถกำหนดค่าได้หลายวิธี เช่นในการที่ค่าคงคลัง (Inventory) ของนักบัญชีที่สามารถตีค่าได้ทั้งวิธี LIFO หรือวิธี FIFO ซึ่งให้ค่าออกมาแตกต่างกันนี้เป็นเรื่องภายในการดำเนินงานของธุรกิจ (Internal factors) นอกจากนั้นการดำเนินงานของธุรกิจ ยังถูกกำหนดจากปัจจัยภายนอก (External factors) ซึ่งไม่สามารถที่จะควบคุมได้ ถ้าทราบอนาคต การวิเคราะห์ถ้าไรก็จะเป็นงานที่ง่าย แต่ในโลกที่เป็นจริงทุกสิ่งทุกอย่างมีความไม่แน่นอนเกิดขึ้น การคาดคะเนต่าง ๆ บิณฑลลางได้ง่ายต้องทำด้วยความระมัดระวังรอบคอบและคอยติดตามควบคุมอยู่เสมอ สิ่งที่จะศึกษาในหนังสือนี้ คือลักษณะและการบริหารผลกำไร นโยบายการทำการกำไร และเทคนิคในการวางแผนกำไร

2. การตัดสินใจกำหนดราคาและนโยบายราคาทั้งในทางทฤษฎีและทางปฏิบัติ (Pricing Decision, Policies and Practices)

เนื่องจากราคาเป็นตัวกำหนดรายกำไรของธุรกิจ ความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับ การกำหนดราคาที่ถูกตองกับสภาพตลาด ในการศึกษาจะพิจารณาเกี่ยวกับพฤติกรรมของธุรกิจในการกำหนดราคาในตลาดรูปแบบต่าง ๆ ความตลาดในทางเศรษฐศาสตร์และในทางปฏิบัติ และการคาดคะเนราคา

3. การวิเคราะห์ความต้องการและการพยากรณ์การขาย (Demand Analysis and Sales Forecasting)

หน้าที่ของผูประอบการธุรกิจในระบบเศรษฐกิจที่สำคัญ คือเป็นผู้ที่เอาทรัพยากรมาใช้ผลิตสินค้าและบริการ เพื่อนำมาให้แก่ผู้บริโภคในตลาด อันเป็นการแก้ปัญหาของระบบที่สำคัญ 3 ประการ คือ จะผลิตอะไร (What) จะผลิตอย่างไร (How) และจะผลิตจำหน่ายให้ใคร (For whom) ซึ่งแต่ละระบบเศรษฐกิจ การแก้ปัญหา 3 อย่างนี้ จะมีวิธีแตกต่างกันไป

ในระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม (Capitalism) การจะนำเอาทรัพยากรมาใช้เพื่อการแก้ปัญหาทั้ง 3 อย่างนั้น ขึ้นกับการตัดสินใจของธุรกิจเอกชนเป็นส่วนใหญ่ การคาดคะเนจะช่วยให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างถูกต้องรวดเร็วขึ้น เพราะก่อนที่จะนำมาผลิต ผู้ผลิตจะต้องเตรียมปัจจัยการผลิต ทั้งวัตถุดิบ แรงงาน และเงินทุน ไว้ล่วงหน้า การคาดคะเนจึงเป็นสิ่งจำเป็น เปรียบเสมือนเครื่องชี้แนะแนวทาง ให้แก่ผู้บริหารที่จะผลิตได้ตามจำนวนความต้องการตลาด เป็นการลดความเสี่ยงทางหนึ่งอันเป็นผลทางอ้อมที่กระทบต่อจำนวนกำไรที่ธุรกิจจะทำได้ การวิเคราะห์ความต้องการและพยากรณ์การขายจึงเป็นสิ่งจำเป็นในการวางแผนการดำเนินงานและการวางแผนกลยุทธ์ทางการตลาดของธุรกิจ

4. งบประมาณการโฆษณา (Advertising Budgeting)

เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการโฆษณา เป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนการขาย การเปลี่ยนแปลงค่าโฆษณา จะมีผลกระทบต่อกำไรของธุรกิจ เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้บริหารจะต้องหาวิธีการที่จะกำหนดงบประมาณการโฆษณาให้เหมาะสมกับลักษณะการค้าเป็นการ จะต้องมึวิธีการกำหนดค่าใช้จ่ายในการโฆษณา โดยพิจารณาบทบาทของการโฆษณาที่มีต่อตลาดด้วย

5. การบริหารเงินทุน (Capital Management)

ปัญหาที่ยุ่ยากของผู้บริหาร คือการตัดสินใจลงทุน หรือการตัดสินใจจ่ายเงินเพื่อลงทุนอาจจะเป็นลงทุนกิจการใหม่ ขยายการผลิตเพิ่มขึ้น เปลี่ยนวิธีการผลิตใหม่ ปรับปรุงเครื่องจักรให้ดีขึ้นหรือหาเครื่องจักรใหม่มาทดแทนของเก่า เหล่านี้เป็นต้น การลงทุนเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเงินจำนวนมาก และใช้ระยะเวลาอันกว่าจะทราบผล จึงจำเป็นที่จะมีการวางแผนและควบคุมเงินทุน หากอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (Rate of Return) และพิจารณาเลือกโครงการเพื่อการลงทุนให้ถูกต้อง

สรุปแล้ว เนื้อหาที่จะศึกษาจะเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ต่าง ๆ ที่ การดำเนินธุรกิจต้องเผชิญเช่นความไม่แน่นอนในอุปสงค์ (Demand) ต้นทุน ราคา กำไร และเงินทุน วิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ จึงใ้ให้นำเอาแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ มาใช้ประยุกต์เข้ากับแนวทางปฏิบัติของธุรกิจร่วมกับสาขาวิชาอื่นด้วย

ความสัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ

ลักษณะและขอบเขตของวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มีความสัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ หลายสาขาเพราะการบริหารงานที่ตลาคนั้น ผู้บริหารจะต้องรอบรู้ มองการไกลมีไหวพริบเพื่อที่จะปรับสภาพการบริหารของตน ให้เข้ากับความต้องการของตลาดที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอให้ทัน ⁷ วิชาที่สำคัญที่ใ้้นำมาพิจารณาร่วมกันมีดังนี้

เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ กับเศรษฐศาสตร์

ทั้งที่ใ้กล่าวมาข้างต้นว่า ลักษณะของวิชาเศรษฐศาสตร์มี 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ เศรษฐศาสตร์จุลภาค (Micro-Economics) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลแต่ละบุคคล ทั้งในก้านของผู้ผลิต และผู้บริโภค และพฤติกรรมของแต่ละธุรกิจ (Firm) อีกก้านหนึ่งคือ เศรษฐศาสตร์มหภาค (Macro-Economics) ศึกษาเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจทั้งหมด เนื้อหาของวิชาเศรษฐศาสตร์ที่นำมาใช้ร่วมกับวิชาเศรษฐศาสตร์บริหาร ไ้แก่

1. ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้บริโภค
(Demand Theory or Theory of Consumer's Behavior)
2. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ (Elasticity of Demand)

⁷ William J. Reddin , Managerial Effectiveness (McGraw - Hill Book Company, 1970) P. 159

3. ทฤษฎีของธุรกิจ เกี่ยวกับราคาและปริมาณผลผลิต

(Theory of Firm - Price and output)

4 . ค่าแห่งการเสียโอกาส (Opportunity cost)

5. รายได้ประชาชาติ (National Income)

6. ตลาด (Market)

เศรษฐศาสตร์บริหารกับสถิติ

สถิติมีความสำคัญกับเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ
ได้อาศัยสถิติเพื่อช่วยคำนวณค่าต่าง ๆ เพื่อใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจของธุรกิจ เช่น
การคิดต้นทุน การกำหนดราคา การหาอุปสงค์ และใช้สถิติเป็นเครื่องมือในการทดสอบ
ข้อมูลที่ไ้เพื่อใช้ในการคำนวณ หรือพยากรณ์ว่าตรงกับสภาพที่เป็นจริงหรือไม่ และใช้
ทดสอบภาวะเศรษฐกิจทั่ว ๆ ไปด้วย เพราะโดยปกติแล้วผู้บริหารจะไม่ได้ข้อมูลที่
ถูกต้องแน่นอน 100 % และยังมีเชื่องกับภาวะความไม่แน่นอนอีกด้วย จึงต้องอาศัย
สถิติเพื่อช่วยในการตัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติใ้ไ้ดียิ่งขึ้น

เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ กับ คณิตศาสตร์

เนื่องจากการดำเนินธุรกิจเกี่ยวข้องกับปัจจัยต่าง ๆ มากมาย ในการตัดสินใจ
สินใจใด ๆ ของธุรกิจจึงจำเป็นที่จะต้องหาความสัมพันธ์ของปัจจัย และค่าผลของความ
สัมพันธ์นั้นออกมาเป็นตัวเลขเพื่อใช้ประโยชน์จากผลนั้นในการตัดสินใจและวางแผนความ
รู้ทางตรีโกณ พีชคณิต แคลลูลัสต่าง ๆ เหล่านี้มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องนำมาใช้
พิจารณาเช่นกัน

เศรษฐศาสตร์ กับ บัญชี

วิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ อาศัยข้อมูลและการศึกษตัวเลขต่าง ๆ จากฝ่าย

บัญชีมาก เช่นอาศัยงบกำไรขาดทุน เพื่อติดตามประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธุรกิจ นำมาคิดต้นทุน กำไร ปริมาณการผลิต เป็นต้น ข้อมูลจากฝ่ายบัญชีจะเป็นแนวความคิด และเครื่องมือในการวิเคราะห์สำหรับนักบริหารที่จะทำให้การดำเนินงาน และการตัดสินใจต่าง ๆ สะทวกรวดเร็วและง่ายขึ้น

เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ กับ การบริหาร

Ralph C. Davis⁸ ได้ให้ข้อคิดปรัชญาการบริหารไว้ว่า งานบริหารธุรกิจจะประสบผลสำเร็จ ไม่ใช่มุ่งหวังแค่ผลกำไรเพียงอย่างเดียวจะต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ และสวัสดิภาพของพนักงานที่ปกครองด้วย มีความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นแก่สังคม ผู้บริหารจะต้องยอมรับ บทบาทของพนักงานในการที่จะรวมตัวกันเพื่อเรียกร้องสิทธิที่เขาควรมี ผู้บริหารควรมีการยอมรับความคิดเห็นใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ของพนักงานในธุรกิจด้วย ทั้งนี้การดำเนินงานธุรกิจจึงต้องอาศัยทั้งหลักทางวิชาการและวัตถุประสงค์อื่น ๆ รวมด้วย ควบคู่กันไปในการพิจารณา

บทบาทและความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ⁹

นักเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ สามารถทำหน้าที่ที่มีประโยชน์อย่างยิ่งในการให้ความช่วยเหลือ โดยอาศัยความเชี่ยวชาญพิเศษและเทคนิคในทางเศรษฐศาสตร์ซึ่งมีความจำเป็นในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นที่สำคัญ และการให้คำตอบซึ่งช่วยในการตัดสินใจ

⁸ Ralph C. Davis, A Philosophy of Management (New York : Houghton . Mifflin, 1962) P. 74 - 77.

⁹ R.L. Varshney and K.L. Maheshwari, Op.cit., P. 19 - 23.

และการวางแผนในอนาคตด้วยตนเองในวงการธุรกิจความสำคัญของนักเศรษฐศาสตร์บริหาร จึงเป็นที่ยอมรับมากขึ้นทุกที โดยเฉพาะในประเทศที่พัฒนาแล้ว ธุรกิจขนาดใหญ่จะมีนักเศรษฐศาสตร์บริหารหน่วยงานละไม่น้อยกว่า 2 - 3 คน

ต่อไปเราจะเริ่มทำการวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่นักเศรษฐศาสตร์ธุรกิจสามารถเข้าไปช่วยเหลือในการตัดสินใจของธุรกิจ ในกรณีดังกล่าวมีสาเหตุ 2 ประการใหญ่ ๆ ที่ควรคำนึง ได้แก่

1. อะไร คือหน้าที่ของนักเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ซึ่งจะช่วยในการตัดสินใจของนักธุรกิจโดยอาศัยการวิเคราะห์เชิงเศรษฐกิจ

2. ทำอย่างไร นักเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ จึงสามารถที่จะช่วยเหลือผู้บริหารได้เต็มที่ กล่าวคือ อะไร คือความรับผิดชอบของนักเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ที่จะช่วยผู้บริหารให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ

บทบาทของนักเศรษฐศาสตร์บริหาร

เป้าหมายที่สำคัญอันหนึ่งของการบริหารก่อนที่จะดำเนินการตัดสินใจก็คือ ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อธุรกิจในอนาคต โดยปกติปัจจัยนี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ปัจจัยภายใน (Internal factors)
2. ปัจจัยภายนอก (External factors)

ซึ่งปัจจัยภายนอกจะอยู่เหนือการควบคุมของธุรกิจ เพราะว่าเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากโครงสร้างธุรกิจหรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นภาวะแวดล้อมทางธุรกิจนั่นเอง

ส่วนปัจจัยภายในขึ้นอยู่กับโครงสร้างและการดำเนินงานของธุรกิจอยู่

ในความควบคุมของผู้บริหารซึ่งเรียกว่าการดำเนินงานธุรกิจ (Business Operation)

ตัวอย่าง ผู้บริหารธุรกิจสามารถที่จะเลือกแนวทางการตัดสินใจโดยอิสระซึ่งเกี่ยวกับเงินลงทุนว่าจะลงทุนที่ไหน ปล่อยเงินเท่าไร ต้องการแรงงานเท่าไร การตั้งราคาของสินค้าและอื่น ๆ การตัดสินใจต่าง ๆ เหล่านี้ขึ้นอยู่กับโครงสร้างของธุรกิจ ส่วนปัจจัยที่เป็นอิสระต่อธุรกิจ เช่น นโยบายของรัฐบาล การดำเนินงานของคู่แข่ง

การศึกษาสภาพสิ่งแวดล้อม (Environmental Studies)

การวิเคราะห์และการพยากรณ์ปัจจัยภายนอกจะเกี่ยวข้องกับสภาพของธุรกิจทั่ว ๆ ไป ซึ่งได้แก่ ราคา รายได้ประชาชาติ ผลผลิตรวม ปริมาณการค้า เป็นต้น ซึ่งมีความสำคัญมาก เพราะธุรกิจทุกชนิดจะถูกกระทบกระเทือนจากปัจจัยเหล่านี้ ดังนั้น ค่าถามสำคัญที่เกี่ยวข้องมีหลายกรณี ดังนี้

1. ภาวะเศรษฐกิจของประเทศจะเป็นอย่างไรในอนาคต อะไรที่มีบทบาทสำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเศรษฐกิจส่วนท้องถิ่นและระดับชาติ แนวโน้มของวัฏจักรธุรกิจ (Business Cycle) ที่เกิดขึ้นในอนาคตจะเป็นอย่างไร

2. อะไรที่จะมีผลต่อการเคลื่อนย้ายของประชากร ซึ่งจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในอำนาจการซื้อของแต่ละภูมิภาค

3. แนวโน้มของอุปสงค์ในตลาดที่มีอยู่เดิมและตลาดที่จะเกิดขึ้นใหม่เป็นอย่างไร เปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมของคนในสังคมและพื้นที่จะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในยอดขายของผลิตภัณฑ์ในกานเพิ่มขึ้นหรือลดลง หรือบางทีอาจทำให้สินค้าไม่สามารถขายได้ก็อีกต่อไป เช่น ในอดีตผู้ขายนิยมทรงผมสั้นต้องใช้น้ำมันใส่ผมที่เหนียว แต่ขณะนี้แฟชั่นนี้ก็ได้เปลี่ยนไปทำให้ผลิตภัณฑ์เหล่านี้ขายไม่ออก

4. ตลาดและผู้บริหารจะขยายได้มากขึ้นอยู่กับไหน

5. เราจะสามารถขยายตลาดต่างประเทศได้มากขึ้นเพียงไร นโยบายของรัฐบาลทั้งของเราและต่างประเทศเป็นอุปสรรคต่อการขยายตลาดธุรกิจหรือไม่
6. โอกาสที่จะหาเงินทุนมาลงทุนเป็นไปโดยง่ายหรือไม่ในอนาคต
7. ราคาสำหรับวัตถุดิบและสินค้าสำเร็จรูปจะมีแนวโน้มเป็นอย่างไร
8. การแข่งขันในอนาคตจะเพิ่มความรุนแรงหรือลดลง
9. นโยบายเศรษฐกิจและกฎข้อบังคับของรัฐบาลจะเป็นอย่างไร อะไรที่จะเกี่ยวข้องกับงบประมาณในการป้องกันประเทศ อัตรภาษีและข้อจำกัดในการนำเข้าจากต่างประเทศ

10. การตัดสินใจของธนาคารชาติที่จะเพิ่มหรือลดในการส่งเสริมอุตสาหกรรมและอำนาจในการใช้จ่ายของประชาชาติ โดยอาศัยนโยบายการเงิน (Monetary policy) และนโยบายการคลัง (Fiscal policy) อย่างไรและการตัดสินใจนั้นมีผลต่อต้นทุนของธุรกิจ การให้สินเชื่อยกขายและกำไรของธุรกิจอย่างไร

การไต่ถามคอบท้วยเหตุผลจากคำถามในทำนองนี้สามารถช่วยผู้บริหารในการกำหนดแนวโน้มนโยบายและทิศทางของธุรกิจเพื่อที่จะได้สามารถกำหนดเวลาของการดำเนินธุรกิจได้อย่างเหมาะสม ซึ่งคำถามเหล่านี้มักเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ สามารถที่จะมีบทบาทในการแสวงหาคำตอบได้

การดำเนินธุรกิจ

นักเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ สามารถที่จะช่วยเหลือผู้บริหารตัดสินใจในการดำเนินงานซึ่งอาจมีปัญหาคำนวณราคา การผลิต การขยายทุน และอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งนี้คำถามที่เกี่ยวข้องในทำนองนี้อาจจะแบ่งออกได้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมายการขายและกำไรควรเป็นเท่าไรในปีหน้า
2. อะไรคือตารางที่เหมาะสมที่สุดในการผลิตและนโยบายเกี่ยวกับสินค้า

คงคลังในเวลาข้างหน้า

3. อัตราค่าจ้างและนโยบายราคาสมควรจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ในปัจจุบัน
4. ควรมีเงินสำรองเท่าไร เมื่อไว้ใน 6 เดือนข้างหน้าและควรลงทุนอย่างไร

หน้าที่เฉพาะนักเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ

จากการสำรวจโดยนักเศรษฐศาสตร์ชาวอังกฤษชื่อ K.J.W. Alexander และ Alexander G. Kemp เกี่ยวกับบทบาทของนักเศรษฐศาสตร์ธุรกิจในการเข้าไปช่วยดำเนินธุรกิจในแง่ต่าง ๆ ดังนี้

1. พยากรณ์การขาย
2. วิจัยตลาดอุตสาหกรรม
3. วิเคราะห์ในเชิงเศรษฐกิจของคู่แข่งชั้น
4. ปัญหาในการกำหนดราคาของอุตสาหกรรม
5. ท่างประมาณเงินทุน
6. ทำตารางการผลิ
7. วิเคราะห์การลงทุนและวิเคราะห์หลักทรัพย์และพยากรณ์
8. ให้คำปรึกษาในด้านการค้าและการประชาสัมพันธ์
9. ให้คำปรึกษาในลักษณะสินค้าให้ตรงกับความต้องการตลาด
10. ให้คำปรึกษาในด้านการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
11. วิเคราะห์เศรษฐกิจการ เกษตรซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ของอุตสาหกรรม
12. วิเคราะห์เศรษฐกิจของประเทศ
13. พยากรณ์สภาวะแวดล้อม

ดังนั้นจะเห็นได้ชัดเจนว่าในทางปฏิบัติแล้ว นักเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ทำหน้าที่หลายชนิด แต่อย่างไรก็ตามหน้าที่เกี่ยวข้องกับการตลาด เช่น การพยากรณ์ ยอดขาย การวิจัยตลาดอุตสาหกรรม จะเป็นหน้าที่สำคัญที่สุดในการดำเนินการดังกล่าวว่านักเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ จะต้องรวบรวมสถิติรายการของยอดขายของธุรกิจ และคู่แข่งชั้น และทำการวิเคราะห์ข้อมูลเหล่านี้เพื่อให้ทราบถึงแนวโน้มของความต้องการในอนาคต ส่วนแบ่งการตลาดและความสามารถของผู้แทนจำหน่ายของธุรกิจ ทั้งนี้ในการทำหน้าที่ดังกล่าวว่านักเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ จำเป็นต้องอาศัยการวิเคราะห์ โดยหลักสถิติอย่างละเอียดและเป็นสิ่งที่แน่นอนว่าหน้าที่ของนักเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ จะแตกต่างกันออกไปในแต่ละธุรกิจและวิธีการวิเคราะห์ก็จะแตกต่างกันไป มีความยากง่ายต่างกัน

ความรู้เกี่ยวกับสภาวะเศรษฐกิจ

นอกเหนือจากงานที่ยุ่งยากดังกล่าวข้างต้น นักเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ จะต้องหาข้อมูลอื่น ๆ ให้แก่ผู้บริหาร ได้แก่ข้อมูลซึ่งเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจที่น่าสนใจต่างๆ ไป เช่น ราคาคงของคู่แข่งชั้น และผลิตภัณฑ์ของคู่แข่งชั้น อัตราภาษี อัตราศุลกากรซึ่งในสภาพที่เป็นจริงข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้จัดทำไว้เรียบร้อยแล้วโดยหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องพร้อมที่จะนำมาใช้ได้เพียงแต่ว่าธุรกิจจะรู้จักใช้ คนที่มีความถนัดและมีความรู้เข้าใจนำมาใช้หรือไม่ เมื่อได้ข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้จะทำให้นักเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ สามารถทำงานได้อย่างสมบูรณ์

ความรับผิดชอบของนักเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ

ได้มีการสำรวจโอกาสที่ดีที่สุด แล้วก่อนที่นักเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ จะเข้ามาช่วยผู้บริหารตัดสินใจ ซึ่งเราจะได้ศึกษามาสารวจกันว่าเขาจะช่วยผู้บริหารได้อย่างไร นักเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ จะต้องมีความรับผิดชอบ และมีความผูกพันในการตัดสินใจของผู้บริหาร

นักเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ จะช่วยผู้บริหารได้อย่างดี ถ้าเขามีเป้าหมาย อยู่ในใจแล้วว่าวัตถุประสงค์ของธุรกิจคืออะไร โดยเป็นที่ยอมรับของผู้บริหารมาแล้ว ให้อธิว่าเป็นวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของธุรกิจ เช่น ถ้านักเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ต้องการที่จะทำอะไรให้สูงสุด อาจจะเป็นไปไม่ได้เพราะในสภาพที่จริง ๆ แล้ว เป็นที่ทราบ กันกันว่าวัตถุประสงค์นี้ไม่ใช่สิ่งจำเป็นที่ค้ำเสมอไป นักบริหารอาจให้ความสำคัญต่อความ มีประสิทธิภาพความมั่นคงมากกว่า ตามความจริงแล้วนักเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ไม่สามารถ ที่จะคาดหวังที่จะทำอะไรสูงสุดโดยตรง นอกเสียจากว่าผู้บริหารของธุรกิจนั้น ๆ ได้ตัดสินใจว่าทำอะไรเป็นสิ่งจำเป็น และนักเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ จะช่วยในการหาทางเลือก ช่วยทำให้โอกาสที่จะทำอะไรของธุรกิจมีมากขึ้นให้ได้

การตัดสินใจในการดำเนินการ ต้องเกี่ยวข้องกับเรื่องของอนาคตที่มีความไม่แน่นอน นักเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ต้องมีหน้าที่ที่จะทำให้การพยากรณ์ประสบความสำเร็จ โดยจะต้องหาวิธีพยากรณ์ที่เป็นไปได้อย่างมากที่สุดและจะต้องมีความพยายามที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องอยู่เสมอ ถ้าไม่สามารถขจัดความเสี่ยงซึ่งเกี่ยวข้องกับความไม่แน่นอน ธุรกิจจะต้องติดตามผลงานที่ได้วางเป้าหมายไว้อย่างใกล้ชิดเขาอาจจะประเมิน การบริหารธุรกิจโดยใช้แนวโน้ม (Trend) เข้าช่วยในบางกรณีเขาอาจต้องอาศัย ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ประชาชาติ นักเศรษฐศาสตร์บริหารจะทำงานประสบความสำเร็จได้จะต้องมีการพยากรณ์ค่าคะแนนที่ถูกต้องมีข้อมูลที่คิดที่ทันสมัยอันจะทำให้มีการประเมินที่ถูกต้อง นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่น ๆ อีกที่สำคัญ

ประการแรก นักเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ จะต้องมีความรับผิดชอบในรูปแบบของการกระตือรือร้นในงานบริหารและทำโดยทันทีที่พบว่ามีความผิดพลาดเกิดขึ้นในการพยากรณ์ เขาไม่เพียงแต่จะช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจในนโยบายและโครงการต่าง ๆ แต่เขาจะต้องทำให้ฐานะของตนเองมั่นคงและมีความสำคัญในฐานะที่เป็นสมาชิกคนหนึ่ง ในกลุ่มของผู้บริหาร โดยการเสนอข้อมูลให้แก่ผู้บริหาร ยิ่งกว่านั้นถ้านักเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ต้องช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจที่ถูกต้องและวางแผน ก็เท่ากับว่าเขาเป็นผู้สำคัญ

ในกลุ่มผู้บริหาร เขาควรจะสร้างงานของเขาให้มีความสำคัญเป็นพิเศษ นั่นคือนอก จากความสามารถซึ่งมีอยู่ในตัวเองแล้วการเข้าศึกษาอบรมและประสบการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งบุคลิกของเขาแล้ว เขาจะต้องหาทางอธิบายให้ผู้บริหารเข้าใจ โดยไม่จำเป็นต้องอธิบายด้วยวิธีการที่ใช้เทคนิคที่ยุ่งยาก

ประการที่สอง เขาจะต้องคอยค้นหาสมาคมและศึกษาค้นหาข้อมูลกับบุคคลอื่น ๆ และหน่วยงานอื่น ๆ อยู่เสมอ เพื่อแสวงหาข้อมูลที่กองการออกมาให้ติดต่อรู้แหล่งข้อมูลและต้องทราบว่าบุคคลใดเป็นผู้เกี่ยวข้องกับเขามีความเชี่ยวชาญเพียงไร นักเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ จะต้องมีข้อมูลอยู่ในมือที่ทันสมัยมีประสบการณ์ในร้านค้าต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและนำมาเพิ่มเติมกับข้อมูลภายในธุรกิจที่มีอยู่ และทำให้ผลงานเป็นไปอย่างดี.